

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vedile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Âkif ERSOY

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: Söz Varlığı	
a. Sözcükte Anlam.....	5-20
b. Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	21-30
c. Söz Grupları	31-40
2. BÖLÜM: Cümlede Anlam	41-64
3. BÖLÜM: Dil Yapıları	
a. İsim Çekim Ekleri.....	65-74
b. Fiil Çekim Ekleri	75-88
c. Zarflar	89-108
d. İşlev Temelli Dil Yapıları	109-114
e. Anlamca Çelişen Sözcükler	115-118
4. BÖLÜM: Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	119-124
5. BÖLÜM: Metinde Anlam	125-162
6. BÖLÜM: Sözel Mantık ve Muhakeme	163-174
7. BÖLÜM: Yazım Kuralları.....	175-190
8. BÖLÜM: Noktalama İşaretleri.....	191-206
9. BÖLÜM: Söz Sanatları	207-214
10. BÖLÜM: Metin Yapısı.....	215-220
11. BÖLÜM: Görsel Okuma, Grafik ve Tablo Yorumlama....	221-252
Cevap Anahtarı	253-256

ATÖLYEM'DE NELER VAR?

KONU - 1 SÖZ VARLIĞI

ATÖLYE BİLGİSİ

c. Söz Grupları

1. Söz Gruplarında Anlam

En az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan, deyimler gibi mecazlı bir söyleyişe sahip olan söz öbeklerine **söz grupları** denir.

Örnek:

- Dedemin anlattığı hikâyeleri dinlerken **çocukluğuma doğru bir yolculuğa çıktım.**

Bu cümlede "çocukluğuma doğru sessiz bir yolculuğa çıkmak" söz grubuyla "geçmişte yaşanan güzel anların zihninde yeniden canlanması, eski günlerin hatırlanması" anlatılmaktadır.

2. Kalıp Sözcükler - Mecazlar

Halk arasında günlük hayatta sıkça kullanılan sözlere **kalıp sözcükler** denir.

Örnek:

- Yeni işine başlıyorsun, **hayırlı olsun.**
- Tüm işleri sen yapmışsın, **ellenin dert görmesin.**
- Tatlı çok güzel olmuş, **elinize sağlık.**

3. Deyimler

Genellikle gerçek anlamından ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeğidir.

Örnek:

- **Dört gözle beklemek.** Çok isteyerek veya özleyerek beklemek

Deyimlerin Özellikleri

Deyimler, kalıplaşmış sözlerdir. Bu yüzden deyimli oluşturulan sözcüklerin yerine bu sözcüklerin eş anlamlıları ya da yakın anlamlıları getirilemez, sözcüklerin yerleri değiştirilemez.

Örnek:

- **Eli ayağı dolaşmak (Doğru)**
- **Eli kolu dolaşmak (Yanlış)**

› Deyimler, ders vermez; yalnızca durum bildirir.

İpe un sermek → Geçersiz birtakım nedenler ileri sürerek istenilen işi yapmaktan kaçınmak

› Deyimler, mastar hâlinde ancak zamana ve şahsa göre çekimlenebilir.

Ağzını bıçak açmamak → Mastar hâlinde bir deyimdir.

4. Atasözleri

Deneyimlere, gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş özütlü verici nitelikteki sözlerdir.

Örnek:

- **Damlaya damlaya göl olur.** Azar azar obagelen şeyler birikerek önemli bir niceliğe ulaşacağı için küçümsenmemelidir." anlamında kullanılan bir söz.

Atasözlerinin Özellikleri

Atasözleri, anonimdir yani söyleyeni belli olmayan sözlerdir.

Örnek:

- "Ağaç yaşken eğilir." Bu sözü kimin söylediği belli değildir. Artık halkın ortak malı olmuştur.

Soru Bankası Tadında

CARI

7. SINIF TÜRKÇE ATÖLYEM 31

Konuları hatırlamak için "Özet Konu Anlatımı"na yer verilmiştir.

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ifadelerin deyim mi atasözü mü olduğunu belirleyerek işaretleyiniz.

	Cümleler	Deyim	Atasözü
1.	Bu kadarlık paradan ne olur deme, damlaya damlaya göl olur.		
2.	Ne konuştuğunun farkında değil fakat çok büyük çam devirdi.		
3.	Oyle bir bayram temizliği yaptım ki her yer bal dök yala oldu.		
4.	Atın ölümü arpadan olsun, diyerek yeddi erikler onu hastanelik etti.		
5.	Endişe etmenize gerek yok, yılların tecrübesiyle bu iş çantada keklik.		
6.	Adam yaşlı da olsa sapasağlam, ne demişler işleyen demir pas tutmaz.		
7.	Sakin sakın konuşmak yerine damına basınca kavgaya etmeye başladılar.		
8.	Sözüm meclisten dışarı ama büyüklik taslayan insanları hiç sevmem.		
9.	Kaç kere söz verdi ama değişmedi, can çıkmayınca huy da çıkmıyor.		
10.	Bu işi de beceremeyen Gamze, her şeyi eline yüzüne buluşturdu.		
11.	Tüm bu yaptıkları sadece ustasının gözüne girmek içindi.		
12.	Güya bu işten kârı çıkacaktık, ava gittik avlandık, üstüne para da ödedik.		

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan deyim ve atasözlerinden gerçek anlamlı olanlara "G", mecaz anlamlı olanlara "M" yazınız.

	Cümleler	
1.	Eve giren hırsızlar yükte hafif pahada ağır ne varsa alıp götürmüşler.	
2.	Ameliyatın iyi geçtiğini öğrenince yüreğine su serpilirdi.	
3.	Birlerine danışmak gerekiyor neticede akıl akıldan üstündür.	
4.	Madem maşın borcunu karşılamıyor o zaman ayağını yorganına göre uzat.	
5.	Kimi kimsesi olmayan zavallı amcanın ihtiyaçlarını komşuları karşılıyor.	
6.	Çıkacak kaosu durdurabileceğimizi sanmıyorum, ok yaydan çıktı bir kere.	
7.	Bunca derle uğraşmak çok zor, baş gelmeyince bilinmezmiş.	
8.	Gökhan, ekmeğini taştan çıkarır, eminin ki ailesine iyi bakacaktır.	
9.	Güzelle konuşarak ikna ederim, nihayetinde tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.	
10.	Gülmek için toplantı boyunca arkadaşıyla göz göze gelmemeye çalıştı.	
11.	Küçük çocuk, kaşla göz arasında tüm tatlıyı alıp bahçeye kaçmış.	
12.	Minareyi çalan kılıfını hazırlar, o yüzden vardır muhakkak bir bahanesi.	

34 7. SINIF TÜRKÇE ATÖLYEM

CARI

Soru Bankası Tadında

Konuları pekiştirmek için kavratıcı "Etkinlikler"e yer verilmiştir.

KONU DEĞERLENDİRME

12

Söz Gruplarında Anlam / Kalıp Sözcük

- Kalıp sözcük günlük hayatta farklı durumlarda kullanılan kalıplaşmış ifadelerdir.
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıp söz vardır?
A) Sizle tanıştığımıza memnun oldum, umanın tekrar görüşürüz.
B) Sinava bir haftadan az zaman kaldı ancak hâlâ hazır değilim.
C) Gelecek yıl yapacağımız işleri planlamak için toplantı yapacağız.
D) Çokukken hayal gücümün sınırsız olduğunu bilmezdim.
- Önce biraz ağıladılar ama alıştılar şimdi. Bu böyledir, insanı oyle her şey alışır. Zaten alışmak olmasaydı nasıl kalkardı bunca derdin, sıkıntının, acının altından. Her an seni yaralayan şeyleri yaşamak insana büyük bir azap verirdi. Hayatı yaşamazdık o zaman. Ne mutlu ki alışmak gibi bir meziyetimiz var.
Bu metinde altı çizili söz grubu ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
A) İnsanların her şeyi unutmaları
B) Hayatının dert, sıkıntı ve acı dolu olması
C) İnsanların üzüntülerle yaşamayı öğrenmesi
D) Kötü şeylerin insanda alışkanlık yapması
- Kalıp sözcük belirli durumlarda kullanılan kalıplaşmış ifadelerdir.
Aşağıdakilerden hangisi misafirlilikte kullanılan kalıp sözlerden biri değildir?
A) Sadede gelelim.
B) Müsade isteyelim.
C) Yine gelin, yine buyurun.
D) Bize de bekleriz.
- Çınar, sabah kahvaltısı öncesi simitçiden simit almaya gittiği. Eve geldiğinde kapıyı kardeşi açmıştı. Ailesiyle beraber kahvaltılık etikten sonra okula gitmek için evden çıkmıştı.
Buna göre Çınar, bu olaylar sırasında aşağıdaki kalıp sözlerden hangisini kullanmış olamaz?
A) Gözümlü seveyim. B) Eline sağlık.
C) Hoş bulduk. D) Hayırlı işler.
- (I) Geleceği düşünün gözükleriyle okumaya çalışmak, birçok kurumun en büyük hatasıdır. (II) Dünya baş döndürücü bir hızla değişirken eski yöntemlerde ısrar etmek, ilerlemeyi durdurur. (III) Vizyon sahibi liderler, geçmişin tecrübesini yanlarına alırlar ama bakışlarını her zaman ufkun ötesine dikerler. (IV) Yenilikçi düşünce, ancak öngörülerin kılıdıyla yerde yesebilir.
Bu paragrafta numaralanmış cümlelerin hangisinde "yeni durumları ve gelecekteki gelişmeleri, geçmişin dar ve eskimiş bakış açısıyla değerlendirilmeye çalışmak" anlamına gelen bir söz grubu kullanılmıştır?
A) I B) II C) III D) IV
- Şehir planlamacıları, son yıllarda yeşil alanları artırmak yerine beton yığınlarını tercih ediyorlar. Bu durum, sadece estetik bir kayıp değil aynı zamanda şehrin nefes almasının önlenmesi anlamına geliyor. Eğer acilen önlem alınmazsa çocuklarımız doğayı sadece ekranlardaki birer duvar kağıdı olarak tanıyacaklar. Betonun soğukluğu, toprağın sıcaklığını her geçen gün biraz daha yitiriyor.
Bu metinde altı çizili söz grubu ile çocukların ileride doğa ile ilgili nasıl bir durumda olabileceklerini endişe edilmektedir?
A) Doğal olayları bilmemek
B) Doğadan tamamen kopmak
C) Doğal yaşamı sevmemek
D) Doğal resimlerini sevmek

Soru Bankası Tadında

CARI

7. SINIF TÜRKÇE ATÖLYEM 35

Konuları pekiştirmek için öğretici "Konu Testleri"ne yer verilmiştir.

BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

2

- Bilim insanları yakın zamanda, Güneş sisteminin dışından gelen çok nadir bir misafir keşfetti: 31ATLAS adında bir kuyruklu yıldız! Bu, uzayın derinliklerinden, başka bir yıldız sisteminin gelip bizi ziyaret eden; tarihteki sadece üçüncü yabancı gök cismi. Bu keşif neden bu kadar heyecan verici? Çünkü teleskoplarımızda bu kuyruklu yıldızın inceleyerek çok uzakta ki diğer Güneş sistemlerinin hangi maddelerden oluştuğunu doğrudan görebiliyoruz. Yani aslında evren, kendi sırlarını ayağımıza kadar getirmiş oldu. Gökbilimciler, bu gizemli yolcunun üzerindeki gaz ve tozları inceleyerek evrenin nasıl oluştuğunu anlamaya çalışıyor. Kim bilir, belki de bir gün bu kozmik ziyaretçiler sayesinde yalnız olup olmadığımızı öğreneceğiz.
- (1 ve 2. soruları bu metne göre cevaplayınız.)
- Bu metnin yazılış amacı ile ilgili hangisi söylenebilir?**
A) Nadir gerçekleşen bir olay yorumlanmıştır.
B) Okuyucu bir konuda ikna edilmeye çalışılmıştır.
C) Kültürel bir öğe gelecek kuşaklara aktarılacak istenmiştir.
D) Nesnel ifadeler kullanılarak bilgi vermek amaçlanmıştır.
 - Bu metnin dil ve anlatımı ile ilgili hangisi söylenebilir?**
A) Dikkat çekme amaçlı soru cümlesi kullanılmıştır.
B) Geleceğe dair bir beklentiden söz edilmiştir.
C) Birinci kişi ağzından anlatım yapılmıştır.
D) Aşamalı olarak azalan bir durumdaki bahsedilmiştir.
- Mangrov ormanları; deniz ile karanın birleştiği kıyılarda yetişen, doğanın en dayanıklı ekosistemlerinden biridir. Bu ağaçlar, köklerini topraktan tuzlu suyun altına salarak kıyı şeridini dalgaların aşındırıcı etkisinden ve erozyondan korurlar. Ayrıca atmosferdeki karbondioksit depolama kapasiteleri, karasal ormanlara göre çok daha yüksektir, bu da onları küresel ısınmaya karşı doğal birer karbon yapılar. Ancak son yıllarda plansız kıyı yapılaşması ve deniz kirliliği gibi faktörler, bu mucizevi alanların hızla daralmasına yol açmaktadır. Mangrovların yok olması sadece kıyı ekosistemi değil aynı zamanda iklim mücadelesi de tehlikeye atmaktadır. Bu yüzden bu alanların korunması sürdürülebilir bir gelecek için hayati bir adımdır.
- (3 ve 4. soruları bu metne göre cevaplayınız.)
- Metinde mangrov ormanları ile ilgili anlatılanlar dikkate alındığında bu ekosistemin önemini en kapsamlı şekilde özetleyen yargı aşağıdakilerden hangisidir?**
A) Tuzlu suda yetişebilen nadir bitki türlerinden biri oldukları botanikçiler tarafından incelenmelidir.
B) Kıyı şeridini fiziksel olarak korumamın ötesinde, atmosferi temizleyerek iklim dengesini korumada kritik rol oynarlar.
C) Deniz kirliliği ve yapılaşma gibi insan kaynaklı sorunlar nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadırlar.
D) Karasal ormanlara göre daha az bakım gerektirdikleri için sahil bölgelerinde yaygınlaştırılmaları gereken alanlardır.
 - Yazarın metnin son bölümünde belirttiği "hayati bir adım" ifadesi, metnin genelinde anlatılan hangi temel düşüncenin bir sonucudur?**
A) Mangrovların karasal ormanlara göre daha hızlı büyümesi
B) Deniz kirliliğinin sadece kıyılardaki canlıları etkilemesi
C) Kıyı yapılaşmasının ekonomiye olan katkısının azalması
D) Mangrovların ekolojik dengedeki yerine rağmen tehdit altında olması

154 7. SINIF TÜRKÇE ATÖLYEM

CARI

Soru Bankası Tadında

Yeni müfredata uygun "Bağlam Temelli Sorular"a yer verilmiştir.